

Saksbehandlar: Ingeborg Lie Fredheim, Opplæringsavdelinga
Sak nr.: 18/6724-2

Høyring - mandat for nye nasjonale fagråd i fagskulesektoren

**Fylkesrådmannen rår hovudutval for opplæring til å gje slik tilråding:
Hovudutval for opplæring rår fylkesutvalet til å gjere slikt vedtak:**

Sogn og Fjordane fylkeskommune stør punkta som kjem fram i høyringa, med følgjande merknader:

- a. Sogn og Fjordane fylkeskommune stør mindretalet sin dissens om at det vert stilt krav om fagleg kompetanse til medlemane i fagråda
- b. Sogn og Fjordane fylkeskommune stør alternativ 1 om leiing i dei nasjonale fagråda, der fagskulesektoren har leiar og partane i arbeidslivet har nestleiar.

Vedlegg:

1. Invitasjon til høyring frå Nasjonalt fagskoleråd til Framlegg til mandat for nye nasjonale fagråd i fagskulesektoren
2. Framlegg til mandat for nye nasjonale fagråd
3. Liste over høyringsinstansar

SAKSFRAMSTILLING

---

1. Bakgrunn for saka

Nasjonalt fagskoleråd har sendt på høyring eit framlegg til mandat for nye nasjonale fagråd i fagskulesektoren. Nasjonalt fagskoleråd har, på oppdrag frå Kunnskapsdepartementet, det siste året jobba med framtidig organisering av fagskulesektoren.

Høyringssvaret skal sendast til Kompetanse Norge, som er sekretariat for Nasjonalt fagskoleråd.

Sogn og Fjordane fylkeskommune har, for å sikre naudsynt handsaming i fylkeskommunale organ, fått utsett høyringsfristen frå 1. til 26. september.

Saka vert lagt fram for hovudutval for opplæring og fylkesutvalet. Styret for Fagskulen i Sogn og Fjordane har fått høve til å uttale seg i saka. Ev. innspel frå fagskulestyret vil bli ettersendt.

2. Problemstilling og saksopplysningar

Hausten 2017 arrangerte Nasjonalt fagskoleråd to workshopar med ein samla fagskulesektor for å samle innspel til korleis sektoren skal rustast for framtida, i tråd med endringar som vart varsla frå Kunnskapsdepartementet i Stortingsmelding 9 (2016-17) og lov om høgere yrkesfaglig utdanning som vart vedteken våren 2018.

Det er no sendt på høyring eit framlegg frå Nasjonalt fagskoleråd til mandat for nye nasjonale fagråd i fagskulesektoren. I høyringsnotatet heiter det:

«KOORDINERING I FAGSKOLESEKTOREN – et samarbeid mellom nasjonalt og nasjonale råd for de ulike fagskoleutdanningene i Norge

Nasjonalt fagskoleråd har i denne gjennomgangen gitt klare råd om navneendring, sammensetting, oppnevning av medlemmer, valg av ledelse og justering av mandat. Nasjonalt fagskoleråd har bedt dagens nasjonale fagutvalg om å gjøre følgende:

- Endre navn til nasjonale fagråd
- Justere sammensetning, ledelse og mandat
- Oppnevne medlemmer for ny periode (01.08.2018 – 31.12.2019)
- Velge ledelse og dermed arbeidsutvalg

Nasjonalt fagskoleråd har startet et arbeid med å styrke den nasjonale koordineringen i fagskolesektoren. Målet er å samle dagens nasjonale fagutvalg og sekretariatsfunksjonene for disse under Nasjonalt fagskoleråd.

For å få dette til foreslår Nasjonalt fagskoleråd å etablere sektorovergripende nasjonale fagråd, med uavhengig mandat, men med en tettere kobling til Nasjonalt fagskoleråd enn det som er tilfellet i dag. De nye nasjonale fagrådene skal bygge på dagens nasjonale fagutvalg.

Dagens fagråd og nye fagråd

I tråd med innspill fra fagskolesektoren gjennom to workshoper høsten 2017, vedtok Nasjonalt Fagskoleråd på møte 30.11.2017 at fagutvalgene skal endre navn til fagråd:

1. Nasjonalt råd for fagskoleutdanning i tekniske fag
2. Nasjonalt råd for fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag
3. Nasjonalt råd for fagskoleutdanning i maritime fag
4. Nasjonalt råd for fagskoleutdanning i grønne fag¹

Fagskolerådet ser for seg etablering av tre nye nasjonale fagråd:

5. Nasjonalt råd for fagskoleutdanning i Øk./adm. fag
6. Nasjonalt råd for fagskoleutdanning i Kunst-, kultur og estetiske fag
7. Nasjonalt råd for fagskoleutdanning i Kreative og digitale² fag.

Forslag til mandat for de nasjonale fagrådene

Nasjonalt fagskoleråd skal foreslå en justering av dagens mandat til de nasjonale fagutvalgene, som skal bli nasjonale fagråd. Mandatet skal si noe om sammensetning, ledelse av fagrådene og fagrådenes oppgaver.

Nasjonale fagråd skal bidra til at kvaliteten på utdanning er god og at fagskoleutdanningen imøtekommer arbeidslivets kompetansebehov. Fagrådene skal også bidra til faglig utvikling og koordinering av fagskoleutdanningen på et nasjonalt nivå.

Sammensetning

Fagskolerådet har sagt at det så langt som mulig skal være lik representasjonen, i de ulike fagrådene, og en sammensetning som gjenspeiler sammensetningen i Nasjonalt Fagskoleråd. Sammensetningen skal dermed være basert på representanter for partene i arbeidslivet, fagskolesektoren og studentene.

Ett av dagens fagutvalg har observatører fra offentlige myndigheter. Det bør åpnes opp for en slik representasjon fra offentlige myndigheter, men også privat sektor og frivillig/ideell sektor som kan være relevant for å styrke kompetansen innen det aktuelle fagområdet. I dag har de nasjonale fagutvalgene en relativt lik sammensetning fra fagskolesektoren og arbeidslivet. Men antall medlemmer varierer fra 6 medlemmer til 15 medlemmer (eksklusive observatører).

Nasjonalt fagskoleråd hadde tidligere 14 medlemmer, men etter utvidelsen gjeldende fra 01.01.2018 er det 18 medlemmer. Halvparten av medlemmene er fra fagskolesektoren og andre halvparten er fra partene i arbeidslivet.

¹ Nasjonalt fagskoleråd diskuterte hva som kan forstås med "grønne fag". Alternative navn som ble nevnt var "naturbruksfag" og "primærnæringsfag". Nasjonalt fagskoleråd vil derfor særlig høre hva som er bakgrunnen for forslaget om "grønne fag".

² Nasjonalt fagskoleråd hadde en diskusjon om man skal etablere et nytt fagråd som har "digital" i sitt navn. Digitalisering gjelder jo alle fag. Men foreløpig har Nasjonalt fagskoleråd valgt å la det stå slik.

- Antall medlemmer bør være mellom 8 og 14.

- Det bør være tilnærmet lik sammensetning fra fagskolesektoren (offentlige, private og studenter) og arbeidslivet (arbeidsgiver og arbeidstaker)
- Det åpnes for observatører fra offentlige myndigheter (fylkeskommune (fagskoleeier), departement og direktorat, privat sektor (bransjeorganisasjoner) og frivillig/ideell sektor.

Dissens: Leder i Forum for fagskoler, Knut Erik Beyer-Arnesen har dissens og mener at det bør stilles krav om faglig kompetanse til medlemmene enten at det enkelte medlem besitter den selv, eller har tilgang til den via sin egen organisasjon og/eller faglig nettverk.

Ledelse

Arbeidsgruppen som jobber med mandat har valgt å legge frem to alternativer:

- Alternativ 1) De nasjonale fagrådene skal ha en ledelse og et arbeidsutvalg der fagskolesektoren har leder og partene i arbeidslivet har nestleder. I de tilfeller der det er tilnærmet lik fordeling av antall offentlige og private fagskoler og studenter skal ledervervet alternere mellom offentlig og privat sektor. Nestledervervet skal alternere mellom arbeidsgiverorganisasjonene og arbeidstakerorganisasjonene. Hvis fagskolene eller partene ikke blir enige innbyrdes, avgjøres valget i fagrådet ved alminnelig flertall (mer enn 50 %).
- Alternativ 2) De nasjonale fagrådene velger en ledelse (leder og nestleder og arbeidsutvalg) uavhengig av bakgrunn.

Mandat

Nasjonalt fagskoleråd har som mål å utarbeide et mandat som i større grad er felles for alle fagutvalgene, men med tillegg for fagenes egenart. Det er derfor behov for felles elementer i mandatene gitt at de nasjonale utvalgene får et ansvar for å bidra i utvikling av kvalitet og rammeverk for fagskoleutdanningene. Men samtidig skal ikke Nasjonalt fagskoleråd overprøve fagrådene på det faglige området. Fagskolerådet har på bakgrunn av disse innspillene, lagt følgende til grunn:

Fagrådene skal:

- Ha selvstendige faglige roller med ansvar for prosesser og utvikling innenfor sine spesifikke fagområder.
- Være et organ for samhandling mellom fagskoletilbydere, studenter og offentlig og privat arbeidsliv.
- Ha et spesielt ansvar for å følge med i utviklingen på sine fagområder, godkjenne fagplaner på områder der det eksisterer nasjonale fagplaner og videreutvikle nasjonale planer for nivå og innhold i fagskoleutdanningen på de respektive fagområdene. Det er viktig at nasjonale fagplaner er av overordnet karakter, slik at det blir lettere for de enkelte skolene å tilpasse sine utdanninger, samt at de skal gi grunnlag for næringsmessig og lokal tilpasning av opplæringen og for ulike læringsformer.
- Samarbeide om kvalitetsutvikling og arbeide for å utvikle en nasjonal kvalitetsstandard som skal være retningsgivende for søknader til NOKUT om godkjenning av utdanningstilbud.
- Arbeide for å sikre tilskudd til utvikling av f.eks. fagplaner for fagskoletilbud og øvrige tiltak som skal bidra til kvalitetsutvikling.
- Gi råd om fremtidige kompetansebehov og behov for endring av fagskoleutdanning i tråd med endringer i arbeidslivets kompetansebehov.
- Gi råd om geografisk fordeling av tilbud og om spesielle inntakskrav.
- Arbeide for å synliggjøre utdanningene i samfunnet.
- Oppfordre til å etablere regionale fagråd der dette er hensiktsmessig.
- Samarbeid med Nasjonalt fagskoleråd

Samarbeid med Nasjonalt fagskoleråd:

De nasjonale fagrådene skal:

- Samlokalisere sekretariatsfunksjonen med Nasjonalt fagskoleråd,
- Etablere en felles nettside med Nasjonalt fagskoleråd

- Løfte saker av nasjonal interesse opp til Nasjonalt fagskoleråd og ha jevnlig møter med Nasjonalt fagskoleråd
- Holde Nasjonalt fagskoleråd orientert om kontakt med politiske myndigheter

Nasjonalt fagskoleråd skal:

- Ha jevnlig møter med lederne i de ulike fagrådene
- Ha ansvar for møteplasser og hensiktsmessig møtefrekvens
- Trekke inn fagrådene i Nasjonalt fagskoleråd i relevante arbeidsgrupper.
- Invitere fagrådene med i behandling av fag-/sektorspesifikke saker
- Ha årlig møte de nasjonale fagrådene som en felles arena og møtested
- Invitere med lederne for de fagrådene i ett årlig møte med politisk ledelse i Kunnskapsdepartementet»

3. Fylkesrådmannen si vurdering

Fylkesrådmannen stør i hovudsak punkta som kjem fram i høyringa. Fylkesrådmannen er likevel einig med mindretalet når det meiner at det i tillegg til dei kriterium som vert tilrådd under samansetting av dei nasjonale fagråda, må stillast krav til medlemane om fagleg kompetanse. Anten må det einkilde medlem ha denne kompetansen sjølv, eller har tilgang til den via sin eigen organisasjon og/eller fagleg nettverk. Dette for å sikre fagleg kvalitet og for å vere oppdatert på kva behov for kompetanse bransjane til ei kvar tid har.

Vidare vert det presentert to alternativ til kven som skal leie dei nasjonale fagråda. Fylkesrådmannen stør alternativ 1, der fagskulesektoren har leiar og partane i arbeidslivet har nestleiar. Etter fylkesrådmannen si vurdering er det like viktig at partane i arbeidslivet har representantar og eit mandat i dei nasjonale fagråda, som at partane er representerte i fagopplæringsnemndene i fylkeskommunane.